

FERDINANDO LO CASCIO, **Sulla autenticità delle epistole di Apollonio Tianeο**. Palermo (Istituto Siciliano di Studi Bizantini e Neellenizi Quaderni, 10) 1978, σελ. [1] — 80.

Τῆς παρούσης μελέτης προτάσσεται πρόλογος τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Σικελικοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῶν καὶ Νεοελληνικῶν Σπουδῶν καθηγητοῦ Bruno Lavagnini, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκτίθεται ἡ σημασία τοῦ προβλήματος τῆς αὐθεντικότητος τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπανεξετάσεως τοῦ θέματος μετὰ τὴν ἐκφρασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ R. Bentley ὑπόνοιαν διὰ τὴν γνησιότητα τῶν ἐπιστολῶν.

Ἐν ὁ σ. εἰς τὸ κεφάλαιον «Ἐκδόσεις καὶ Χειρόγραφα» (σελ. 9—14) συνοψίζει τὴν ἱστορίαν τῶν γενομένων ἐκδόσεων τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀπολλωνίου ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ 1498 (ὑπὸ τοῦ Bartolomeo Giustinopolitano) ὡς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Kayser (Ζυρίχη 1844), ἡ ὁποία καὶ ἐπανεξεδόθη κατόπιν, καὶ παραθέτει πίνακα χειρογράφων κωδίκων οἱ ὅποιοι παραδίδουν ἐπιστολάς τοῦ Ἀπολλωνίου (I'—IZ' αἰ.).

Εἰς τὸ ἐπόμενον κεφάλαιον «Συνοπτικὴ ἱστορία τοῦ θέματος» (σελ. 15—20) ἐκτίθενται αἱ διατυπωθεῖσαι ἀπόψεις διὰ τὴν γνησιότητα τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀπολλωνίου ὑπὸ τοῦ Cichorius, Norden, Meyer, Schmid, Hempel, Wilamowitz, Solmsen, Grosso, Petzke. Αἱ ἀπόψεις αὗται δὲν ἀπαντοῦν ἰκανοποιητικῶς εἰς τὸ τεθὲν ἐρώτημα τῆς γνησιότητος τῶν ἐπιστολῶν.

Ἐν ὁ σ. ἀκολουθῶς («Ἀναλυτικὴ ἐξέτασις τοῦ ἐπιστολαρίου» σελ. 20—62) ἐξετάζει μίαν πρὸς μίαν τὰς 117 γνωστὰς ἐπιστολάς, παραθέτει τὰς ἐκτεθεισὰς δι' ἐκάστην ἀπόψεις, ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν, προσθέτει δὲ εἰς τὸ ἐπιστολᾶριον τοῦ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως τρεῖς ἀκόμη ἐπιστολάς (ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ β' βιβλίου τῆς Ἀνθολογίας τοῦ Στοβαίου). Ἐκ τῆς ἀναλυτικῆς αὐτῆς ἐξετάσεως προπτει ὅτι τὸ ἐπιστολᾶριον τοῦ Ἀπολλωνίου, ὡς παραδίδεται, πρέπει νὰ θεωρηθῇ γνήσιον. Ἡ γνησιότης δὲν ἀντιτάσσεται οὔτε εἰς λόγους γλωσσικοὺς οὔτε εἰς λόγους ὕφους οὔτε εἰς λόγους ἱστορικοὺς. Ἐν ὁ σ. καταλήγει εἰς δικαίωσιν τοῦ Φιλοστράτου, ὁ ὁποῖος ἐν τέλει ἀπεδέχεται ὅλας τὰς ἐπιστολάς τοῦ Ἀπολλωνίου γνησίας, καὶ συμπεραίνει ὅτι δὲν ὑπάρχουν σταθεραὶ καὶ βέβαιοι βάσεις διὰ τὴν ἄρνησιν τῆς γνησιότητος.

Μὲ τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τῆς διατριβῆς («Αἱ ἐπιστολαὶ ὡς αὐτοβιογραφικὸν στοιχεῖον τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἀπολλωνίου», σελ. 63—80) ὁ σ. παραθέτων σχετικὰ χωρία συνάγει στοιχεῖα διὰ τὰς ἀπόψεις τοῦ Ἀπολλωνίου ἐπὶ θρησκευτικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἄλλων θεμάτων, τὰ παραβάλλει πρὸς τὴν βιογραφίαν τοῦ Φιλοστράτου καὶ συμπεραίνει ὅτι αἱ Ἐπιστολαὶ ὑπῆρξαν πηγὴ τῆς βιογραφίας καὶ οὐχὶ ἀντιστρόφως ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ ἐδημιουργήθησαν ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων τῆς βιογραφίας τοῦ Φιλοστράτου.

Ἐν ὁ σ. ἐξέθεσε κατὰ συστηματικὸν καὶ εὐσύνοπτον τρόπον τὸ πρόβλημα καὶ παρέσχε ἰκανοποιητικὴν λύσιν. Ἀναμένεται πλέον ἡ προαναγγελθεῖσα ὑπὸ τοῦ Filippo D'Orta (τῆς Νεαπόλεως) ἔκδοσις τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Φιλοστράτου καὶ ἐπισημαίνεται δι' ἄλλην μίαν φοράν ἡ παραγωγικότης τοῦ Σικελικοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῶν καὶ Νεοελληνικῶν Σπουδῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ φιλέλληλος Bruno Lavagnini.